

Från exklusivitet till standardval

Boklok har förändrat bilden av natursten som ett exklusivt material, bland annat genom att visa att anpassad produktion kan hålla nere kostnaderna.

– Skiffer har nu blivit ett standardval, säger Anders Larsson som har ritat bostäderna.

TEXT PETER WILLEBRAND FOTO JÖRGEN NILSSON

Det var under ett studiebesök i ett nytt bostadsområde med modulhus i Danmark som Anders Larsson, arkitekt vid Alogo, fick idén att använda skifferfasader i Ikea och Skanskas koncept Boklok.

– Jag har arbetat med skiffer tidigare i olika perioder, men inte för industriellt byggande. Min kollega som visade upp bostäderna i Danmark refererade till en studie som visade att skiffer var ett mer kostnadseffektivt alternativ än fibercement. När man tittar på total kalkylen är inte minst kassationen mycket lägre jämfört med för fibercement, med betydligt mindre spill och en mer högvärdig slutanvändning.

– Dessutom fungerar en fasad i skiffer väldigt bra när man bygger modulhus, den täcker skarvar och skapar ett mer sammanhållet arkitektoniskt utseende. Fasaden blir även mer följsam när huset komprimeras någon millimeter efter monteringen.

INGVAR KAMPRAD VAR den som initierade satsningen på att bygga kvalitetsbostäder för de ”många människorna”. Boklokhusen byggs på fabrik som volymelement. Halva lägenheter med parkettgolv, kök, golv, eldragningar och toalet-

ter fraktas färdiga till byggplatsen där de monteras ihop. Ikea har i Kamprads anda och i linje med bolagets bärande affärsidé valt att använda sina varuhus som försäljningsplats för Bokloks bostäder, där intresserade har fått teckna intresse under devisen ”lika för alla”.

– Trä är huvudmaterialet i Boklok, men i samband med en markanvisningstävling i Bunkeflostrand söder om Malmö ställdes krav på att bostäderna också skulle ha fasader i natursten, tegel eller puts, säger Juvall Jungman, projektledare på Boklok i Öresundsregionen.

JAKTEN PÅ DEN RÄTTA stenen ledde till att man inom ramen för Boklok initierade en studie av olika fasadmaterial vid Lunds tekniska högskola. Den visade att just skiffer och trä hade lägst klimatpåverkan under hela livslängden.

När Nordskiffer senare kontaktades visade det sig även att deras egenutvecklade monteringslösning passade Boklokprojektet som hand i handske. Fasaderna kunde enkelt monteras när husen hade kommit på plats, bland annat tack vare den fasadläkt i plåt med hattprofil och hål för specialtillverkade krokar som Nordskiffer tagit fram.

– Dessutom gör konstruktionen att en

mycket mindre del av plattorna används vid överlappningen än vad som är vanligt vid traditionell montering. Du får alltså ut mer av materialet, säger Anders Larsson.

I GANTOFTA UTANFÖR Helsingborg har man använt en ljusare skiffer, Purple från Wales, med gröna inslag. Projektet har i dag förändrat bilden av natursten som ett exklusivt material, bland annat genom att visa att en anpassad produktion kan hålla ned kostnaderna.

– Skiffer har nu blivit ett standardval i Boklok, ett val som utseendemässigt fungerar väldigt bra ihop med trä. Husen får en skandinavisk ton, som både åldras vackert och följer årstidernas växlingar. Vi är bara i början av den här utvecklingen. Jag skulle vilja arbeta vidare med skiffer i flera nyanser. Man kan åstadkomma så många uttryck, säger Anders Larsson.

På Nordskiffer ser man också möjligheter att utveckla samarbetet vidare.

– Genom att våga kliva ur sin komfortzon har Boklok inte bara fått en underhållsfri fasad. Man har även visat att det med rätt lösningar inte behöver bli dyrare att använda ett levande och hållbart material som monteras för hand på plats, säger Monica Fridlund, skifferexpert på Nordskiffer. ■

◀ Fasadplattorna har enkelt monterats på plats, med hjälp av Nordskiffers egen metod.

▲ Skiffer fungerar bra med modulhus, den täcker skarvar och skapar ett sammanhållet arkitektoniskt utseende.

Projekt: Boklok – Gantofta.
Beställare: Boklok – Skanska och Ikea.
Stenleverantör och stenmontör: Nordskiffer.